
Hyvinvointilautakunta

Aika 19.08.2025 klo 17:30 -

Paikka Kunnantalo, Kunnanhallituksen kokoushuone Aurora

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
35	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
36	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
37	Työjärjestyksen hyväksyminen	5
38	Hyvinvointilautakunnan pöytäkirjanpitäjän nimeäminen	6
39	Hyvinvointilautakunnan kokouskäsitely 2025-2029	7
40	Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen	9
41	Osavuosikatsaus 2/2025 Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi	10
42	Vuoden urheiluteko -raadin nimeäminen	12
43	Vuoden hyvinvointiteko -raadin nimeäminen	13
44	Hyvinvointilautakunnan edustajan nimeäminen kulttuuriraatiin	15
45	Hyvinvointilautakunnan edustajien nimeäminen ikäihmisten neuvostoon, vammaisneuvostoon sekä lapsi- ja perheasiainneuvostoon	16
46	Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen hankekatsaus 2025 / Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi	17
47	Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vastine tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen 2024	19
48	Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasäntö 2025 päivitys / Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi	20
49	Valtuustoaloite 28.4.2025 Mäntsälän kunnan liittyminen Kaikukortti-järjestelmään	22
50	Hyvinvointilautakunnan kokousajat syksyllä 2025	30
51	Otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset	31
52	Ilmoitusasiat	32

Osallistujat

Läsnä	Nimi	Tehtävä
	Goltz Pauli	Puheenjohtaja
	Koivula Susanna	Varapuheenjohtaja
	Kuokkanen Harri	Jäsen
	Luomanen-Kurki Eveliina	Jäsen
	Markkanen Eero	Jäsen
	Pöykkö Enni	Jäsen
	Tervo Markus	Jäsen
	Välimäki-Kuronen Raisa	Jäsen
	Välitalo Anu	Jäsen
Muu	Vierikko Tarja	Kunnanhallituksen edustaja
	Kuusi Sisu	Nuorisovaltuuston edustaja
	Elo Katja	Esittelijä
	Tikkanen Atte	Pöytäkirjanpitäjä

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

35**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025

Päätösehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Todetaan, että kunnanhallitus on kokouksessaan 3.2.2025 § 23 nimennyt nuorisovaltuuston edustajaksi hyvinvointilautakunnassa Sisu Kuusen.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

36**Pöytäkirjantarkastajien valinta**

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025

Päätösehdotus

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Susanna Koivula ja Raisa Välimäki-Kuronen.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

37**Työjärjestyksen hyväksyminen**

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025

Hallintosäännön mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus

Hyväksytään esityslistan mukainen työjärjestys.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

38**Hyvinvointilautakunnan pöytäkirjanpitäjän nimeäminen**

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025

599/00.02.07/2025

Mäntsälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 2 a §:n mukaan lautakunta nimeää itselleen pöytäkirjanpitäjän ja hänelle sijaisen.

Valmistelija Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi

Esittelijä Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta nimeää hyvinvointilautakunnan pöytäkirjanpitäjäksi hallinnon suunnittelija Atte Tikkasen ja tälle sijaiseksi hallintoasiantuntija Henna Tulkin.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

39**Hyvinvointilautakunnan kokouskäsittely 2025-2029**

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025

614/00.02.07/2025

Mäntsälän kunnan hallintosäännössä 1.3.2025 luvussa 15 on säädetty toimielinten päätöksenteko- ja hallintomenettelystä. Luvun 1 §:n mukaan määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kunnan muissa toimielimissä. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisina hallintosäännön muihin lukuihin nähden, ellei erikseen ole toisin säädetty.

Kokouksien toteuttaminen:

Hyvinvointilautakunnan kokoukset järjestetään läsnäkokouksina. Ainoastaan erityisen poikkeuksellisissa tilanteissa kokous voidaan toteuttaa etäyhteydellä. Asiantuntijoita voidaan puheenjohtajan päätöksellä kuulla tarvittaessa etäyhteydellä.

Läsnäolo- ja puheoikeus hyvinvointilautakunnan kokouksessa:

Hyvinvointilautakunnassa läsnäolo- ja puheoikeus on hallintosäännön 9 §:ssä mainittujen lisäksi nuorisovaltuuston nimetyllä edustajalla sekä erikseen kutsuttaessa ikäihmisten neuvoston, vammaisneuvoston sekä lapsi- ja perheasiainneuvoston edustajilla. Käsiteltäessä kansalaisopiston asioita on läsnäolo- ja puheoikeus kyseisen kokousasian kohdalla Pukkilan ja Pornaisten kuntien nimeämällä edustajilla.

Esityslistojen julkaisu ja kokouskutsut:

Esityslista liitteineen ja oheismateriaaleineen julkaistaan CloudMeeting-järjestelmän kautta neljä (4) päivää ennen kokousta. Samanaikaisesti julkaistaan esityslista liitteineen kunnan kotisivuilla. Lisäksi lautakunnan varsinaisille jäsenille, kunnanhallituksen edustajalle, nuorisovaltuuston edustajalle sekä kokoukseen kutsuttavalle asiantuntijalle tai muulle kokoukseen osallistuvalla henkilölle lähetetään kokouskutsu ja tieto esityslistan julkaisusta sähköpostilla. Kutsua ei lähetetä varajäsenille.

Pöytäkirjan tarkistus ja nähtävilläpito:

Pöytäkirja tarkastetaan viipymättä, kuitenkin viimeistään seitsemän (7) päivää kokouksen jälkeen, jonka jälkeen se julkaistaan kunnan kotisivuilla ja sähköisessä kokousjärjestelmässä. Pyhäpäivän sattuessa pöytäkirja julkaistaan sitä seuraavana arkipäivänä. Tämän jälkeen pöytäkirja varmennetaan sähköisin allekirjoituksin viipymättä, kuitenkin viimeistään seuraavaan kokoukseen mennessä.

Valmistelija

Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi,
hallinnon suunnittelija Atte Tikkanen, sähköposti
atte.tikkanen(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää lautakunnan kokouskäytännöistä edellä esitetysti.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

40**Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen**

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025

648/00.02.07/2025

Mäntsälän kunnan hallintosäännön 1.3.2025 5 luvun 8 §:n mukaan lautakunnan alaisen viranomaisen on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Valmistelija

Hallinnon suunnittelija Atte Tikkanen, sähköposti
atte.tikkanen(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointikunta päättää, ettei se käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan seuraavia asioita tai asiaryhmiä koskeviin sivistyslautakunnan alaisten viranhaltijoiden päätöksiin:

- vuosilomien vahvistaminen,
- säästö- ja muistamisvapaiden myöntäminen,
- sellaisen virkavapauden/työloman myöntäminen, jonka saamiseen viranhaltijalla / työntekijällä on lainsäädännön taikka virka- tai työehtosopimuksen nojalla ehdoton oikeus,
- virka- tai työmatkamääräyksen antaminen,
- tarvittavaan lisä-, yli-, lauantai- ja sunnuntaityöhön sekä varallaoloon määrääminen,
- lyhytaikaisiin, enintään kuuden (6) kuukauden pituisiin palvelussuhteisiin palkkaaminen sekä
- osa-aikaisen määräaikaisen tuntiopettajan valinta (tuntimäärä vähäinen).

Ilmoitus tehdään sähköisesti hallintosäännön 5 luvun 8 §:n mukaisesti.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

41**Osavuositarkastus 2/2025 Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi**

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025

349/02.01.00/2024

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan osavuositarkastuksen 2/2025 tilinpäätösennuste laaditaan 30.6.2025 toteutumatietojen pohjalta.

Osavuositarkastuksessa esitetään

- toimialatarkastus
- talousarvion toteutuminen, keskeiset tekijät, joiden ennakoidaan vaikuttavan taloudellisten tuottojen ja kulujen määriin
- toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat
- ennuste
- osavuositarkastuksessa esitettävät talousarviomuutokset
- investointien toteutuma, poikkeamat ja ennuste

Osavuositarkastuksen pääpaino on merkittävien poikkeamien ennakoinnissa ja niihin varautumisessa tilinpäätöstä ajatellen.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintakate oli kesäkuun lopussa -28,7 milj. euroa. Muutos edelliseen vuoteen nähden on -0,47 milj. euroa (1,7 % lisäys). Toimintatuottoja on kertynyt 1,49 milj. euroa ja toimintakuluja 30,23 milj. euroa. Henkilöstömenot -16,3 milj. euroa (tot. 54,0 %) ovat kasvaneet edelliseen vuoteen vastaavaan ajankohtaan verrattuna -0,17 milj. euroa (1,1 %).

Tulosalueiden osalta toimintakateen toteutumat 30.6.2025 tilanteessa olivat seuraavat: sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset 55,4 %, opetuspalvelut 53,5 %, varhaiskasvatuspalvelut 50,1 % ja elinikäinen oppiminen 52,2 %.

Taloudellisesti osavuositarkastus II/2025 tilinpäätösennusteen mukainen. Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen toteuma suhteessa talousarvioon näyttää toteutuvan vuonna 2025 talousarvion mukaisesti. Uimahallikuljetusten kustannusten tiedetään ylittävän arvioidusta, mutta ylitys pystytään kattamaan palvelualueella. Kansalaisopistossa opiskelijamäärien mahdollinen lasku voi vaikuttaa kurssimaksutuottoihin. Kirjastossa käsikirjaston sijoittaminen lämpökontteihin kirjaston välittömään läheisyyteen on tehtävä loppuvuodesta, ja lämpökonttien leasing-kustannukset ovat tiedossa vuoden 3. talousarviossa.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin vuositavoitteet etenevät pääosin suunnitellusti. Kunnan hyvinvointityön koordinoinnissa ja ohjaamisessa on hyväksytty hyvinvointikertomus 2021-2024, ja uuden hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman laadinta on käynnistynyt. Kansalaisopiston

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

asukkaita osallistava toiminta on laajentunut, ja kurssitoiveiden ja toimiston asiointiaikoja on suunnattu palautteen perusteella. Tietoa kirjaston yhteisöllisestä toiminnasta on saatu jaettua ja uudet toimintamuodot ovat vakiintumassa, mm. senioreidelle suunnatut teemaluennot. Liikunta- ja elintapaohjauksessa asiakasmäärä on pysynyt vakiona, mutta käyntikerrat ovat lisääntyneet 20%. Liikunta- ja elintapaohjauksen sopimus on allekirjoitettavana kaikissa hyvinvointialueen kunnissa. Mäntsälän harrastamisen mallin ja koulun kerhotoiminnan toiminnallinen yhteensovittaminen on aloitettu. Koulussa tehtävän nuorisotyön kehittäminen jatkuu, ja se on osa perusnuorisotyön kehittämiskokonaisuutta syksyllä 2025.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vuoden 2025 talousarvioennusteen avulla seurataan kustannuspaineita aiheuttavia tekijöitä. Vuoden kolmannessa osavuositarkastuksessa pystytään tarkemmin arvioimaan koko vuoden osalta palvelualueen talousarvion toteutumaa ja kolmannen osavuositarkastuksen yhteydessä ehdotetaan mahdolliset lisäkorjaukset sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vuoden 2025 talousarvioon.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen osavuositarkastuksen palvelualuekohtainen ja tulosaluekohtaiset talouden ja tavoitteiden toteutumat 30.6.2025 on esitetty liitteissä.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen osavuositarkastuksen palvelualuekohtainen ja tulosaluekohtaiset talouden ja tavoitteiden toteutumat 30.6.2025 on esitetty liitteissä.

Lautakuntien osavuositarkastukset käsitellään kunnanhallituksessa 8.9.2025 ja valtuustossa 15.9.2025.

Valmistelija

Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi, controller Kristian Kuisma, sähköposti kristian.kuisma(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen osavuositarkastuksen 2/2025.

Päätös

Liite 1. Osavuositarkastus 2/2025 - Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue
Liite 2. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2025 / Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

42**Vuoden urheiluteko -raadin nimeäminen**

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025

596/00.02.07/2025

Mäntsälän kunta palkitsee kuluneen vuoden urheiluteon tunnustuspalkinnolla. Vuoden urheiluteon valitsee urheilutekoraati, jossa on mukana edustajat kunnan liikuntapalveluista (1 edustaja), hyvinvointilautakunnasta (2 edustajaa) sekä paikallisesta lehdistöstä (1 edustaja).

Vuoden urheiluteko-kunniamaininta luovutetaan henkilölle, seuralle, yhdistykselle tai yhteisölle, joka on vuoden aikana osoittanut liikunnallista asennetta, tahtoa ja esimerkillistä yhteistä hyvää, josta muut voivat ottaa oppia. Teko voi olla esim. urheilusaavutus, valmentajana ansioituminen tai taustavaikuttamista, joka on edistänyt merkittävästi liikunnan ja urheilun harrastamista tai sen mahdollisuuksia esimerkiksi omalla kylällä.

Vuoden urheiluteko paljastetaan joka vuosi helmikuussa kulttuuri- ja liikuntajuhlissa

Valmistelija

Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää valita jäsentensä keskuudesta kaksi (2) edustajaa ja näille kaksi (2) varajäsentä vuoden urheilutekoraatiin.

Lisäksi hyvinvointilautakunnalle esitetään lisättäväksi vuoden urheiluteon raadin kokoonpanoon edustus nuorisovaltuustosta (1 edustaja), jolloin hyväksyttäväksi urheilutekoraadin kokoonpanoksi esitetään seuraavaa:

- yksi (1) liikunnanohjaaja kunnan liikuntapalveluista
- yksi (1) edustaja paikallisesta lehdistöstä
- yksi (1) edustaja nuorisovaltuustosta
- kaksi (2) edustajaa hyvinvointilautakunnasta

Urheilutekoraadin kausi on valtuustokauden mittainen ja päättyy 31.5.2029.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

43**Vuoden hyvinvointiteko -raadin nimeäminen**

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025

597/00.02.07/2025

Hyvinvointilautakunta on kokouksessaan 27.5.2025 § 40 päättänyt, että Mäntsälän kunta valitsee ja palkitsee vuoden hyvinvointiteon sekä nimeää edustajansa hyvinvointiteon valitsijaraatiin. Lisäksi lautakunnan tulee vahvistaa valitsijaraadin kokoonpano. Ensimmäisen kerran palkinto tulee myönnettäväksi vuoden 2026 kulttuuri- ja liikuntajuhlissa ja se myönnetään vuodelle 2025 kohdistuvaan toimintaan.

Hyvinvointiteoksi voidaan valita yksittäinen tapahtuma tai pidemmälle aikavälille ulottuva toiminta, joka kannustaa kuntalaisia oman hyvinvoinnin vaalimiseen sekä edistää jotakin kunnan hyvinvointisuunnitelman painopistetavoitteista. Hyvinvointiteon tunnusmerkkeihin kuuluvat myös, että se on kuntalaisiin kohdistuvaa matalan kynnyksen toimintaa, joka edistää yhteisöllisyyttä tai verkostoitumista. Hyvinvointiteolla voidaan palkita esimerkiksi uusi tapa toteuttaa jo olemassa olevaa toimintaa tai kokonaan uutta toimintaa. Tunnustuksen saaja voi olla mäntsäläläinen tai Mäntsälässä toimiva organisaatio, yhdistys, yhteisö tai yksityishenkilö.

Ehdotuksen vuoden hyvinvointiteoksi voivat tehdä kaikki kuntalaiset sitä varten laaditulla lomakkeella. Vuoden hyvinvointiteon ehdotusten aikataulu, raadin kokoonpano sekä palkitseminen noudattavat samaa linjaa vuoden urheilu- ja kulttuuritekojen kanssa. Vuoden hyvinvointiteko -tunnustuksen juhlistaminen yhdistetään kulttuuri- ja liikuntajuhlaan.

Vuoden hyvinvointiteon hakuaikataulu ja -palkitsemistapa sekä -ajankohta noudattaa samaa linjaa vuoden urheilu- ja kulttuuritekojen kanssa. Vuoden hyvinvointiteko paljastetaan joka vuoden helmikuussa järjestettävässä kulttuuri- ja liikuntajuhlissa.

Valmistelija Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi

Esittelijä Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta päättää valita jäsentensä keskuudesta kaksi (2) edustajaa ja näille kaksi (2) varajäsentä vuoden hyvinvointiteko -raatiin.

Lisäksi hyvinvointilautakunnalle esitetään hyväksyttäväksi seuraavaa vuoden hyvinvointiteko -raadin kokoonpanoa:

- hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattori kunnan hyvinvointipalveluista
- yksi (1) edustaja paikallisesta lehdistöstä
- yksi (1) edustaja nuorisovaltuustosta
- kaksi (2) edustajaa hyvinvointilautakunnasta

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

Vuoden hyvinvointiteko -raadin kausi on valtuustokauden mittainen ja päättyy 31.5.2029.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

44**Hyvinvointilautakunnan edustajan nimeäminen kulttuuriraatiin**

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025

605/00.02.07/2025

Mäntsälän kunta palkitsee kuluneen vuoden kulttuuriteon tunnustuspalkinnolla. Vuoden kulttuuriteon valitsee kulttuuriraati, jossa on mukana edustajat kunnan kulttuuripalveluista, kirjastosta, kansalaisopistosta, hyvinvointilautakunnasta, sivistyslautakunnasta sekä paikallisesta lehdistöstä.

Vuoden kulttuuriteko paljastetaan joka vuosi helmikuussa kulttuuri- ja liikuntajuhlissa.

Valmistelija

Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi,
kulttuurituottaja Tarja Kuusela, sähköposti tarja.kuusela(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää valita jäsentensä keskuudesta yhden (1) edustajan ja tälle varajäsenen kulttuuriraatiin.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

45**Hyvinvointilautakunnan edustajien nimeäminen ikäihmisten neuvostoon, vammaisneuvostoon sekä lapsi- ja perheasiainneuvostoon**

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025
595/00.02.07/2025

Kuntalain (410/2015) § 26–28 mukaan kunnissa toimivat nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto kyseisten ihmisryhmien vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Edellä mainittujen vaikuttamistoimielinten lisäksi Mäntsälän kunnassa toimii myös lapsi- ja perheasiainneuvosto. Vaikuttamistoimielimet toimivat edustamiensa ryhmien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia edistävänä yhteistyöelimenä.

Kunnanhallitus päättää vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä, kokoonpanosta ja asettamisesta. Kunnanhallitus valitsee vaikuttamistoimielimet toimikauttaan vastaavalle ajalle.

Hallintosäännön 2 luvun 9 §:n mukaan hyvinvointilautakunnan on nimettävä edustajansa lapsi- ja perheasiainneuvostoon, ikäihmisten neuvostoon sekä vammaisneuvostoon.

Valmistelija

Hallinnon suunnittelija Atte Tikkanen, sähköposti
atte.tikkanen(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää nimetä keskuudestaan edustajat ja näille varajäsenet lapsi- ja perheasiainneuvostoon, ikäihmisten neuvostoon ja vammaisneuvostoon. Edustajia ja varajäseniä nimetään yksi (1) kuhunkin edellä mainittuun vaikuttamistoimielimeen.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

46**Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen hankekatsaus 2025 / Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi**

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025

367/02.08.01/2025

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tulosalueilla on merkittävä määrä hankkeita. Hankerahoituksella valtio ohjaa rahoitusta tiettyihin tarpeisiin ja kohteisiin. Valtionavustukset suunnataan yleisesti hallitusohjelman tavoitteisiin tai niihin kohteisiin, joihin kuntien yleiskatteellista valtionosuusrahoitusta ei ole suunnattu. Useiden hallituskausien aikana avustusrahoituksen taso on noussut, kun yleiskatteellisen valtionosuuden taso on pienentynyt. Avustusrahoitus ei ole pysyvää rahoitusta vaan avustukset ovat aina määräaikaisia.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueella on ollut vuoden 2025 kevätkauden aikana seitsemän (7) hanketta. Mäntsälän starttivalmennuksen 2024–2025 kausi päättyi 31.7.2025 ja uusi kausi alkoi 1.8.2025. Myös Harrastamisen Mäntsälän malli uusi rahoituskausi käynnistyi 1.8.2025.

Valtionavustusta hankkeille on myönnetty yhteensä 296 435 euroa. Hankkeiden omarahoitusosuus on vaihdellut 0–70 prosentin välillä. Hankkeiden kulut ovat olleet 1.1.-30.6.2025 ajalta 175 630 euroa, josta omarahoituksen osuus on ollut 101 674 euroa.

Hankerahoitus kohdistuu elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueella lähtökohtaisesti vapaa-aikapalveluihin ja kansalaisopiston hankkeisiin. Vapaa-aikapalveluiden osalta merkittäviä avustuksia saavat vuosittain hankerahoituksella toteutettavat palvelut etsivä nuorisotyö sekä starttivalmennus. Edellä mainittujen lisäksi myös Harrastamisen Mäntsälän malliin ja Liikkuva Mäntsälä -hankkeelle on saatu valtionavustusta useina vuosina putkeen, joiden valtionavustussuureet ovat lähes samalla tasolla starttivalmennuksen ja etsivän nuorisotyön kanssa. Kansalaisopiston puolella valtionavustus kohdentuu lähinnä opintoseteleihin, laatu- ja kehittämishankkeisiin sekä erinäisiin kansalaisopistojen yhteistyöhankkeisiin. Mäntsälän kunnan hyvinvointipalvelut ovat 0,5% omarahoitusosuudella mukana vuoden alussa alkaneessa Keski-Uudenmaan ruoka-apuhankkeessa, jonka vastuukuntana toimii Tuusulan kunta. Mäntsälä oli mukana hankkeessa myös rahoituskaudella 2024-2025.

Valtionavustushankkeet myönnetään normaalisti usealle vuodelle, joka aiheuttaa hankerahoituksen käytölle ja seurannalle haasteita. Hankerahoitukset on koottu liitteeseen jossa näkyvät kaikki elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueella käynnissä olevat valtionavustuksia saaneet hankkeet ja niiden rahoituksen jakautuminen eri talousarviovuosille.

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

Valmistelija

Hallinnon suunnittelija Atte Tikkanen, sähköposti [atte.tikkanen\(@\)mantsala.fi](mailto:atte.tikkanen(@)mantsala.fi), hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti [katja.elo\(@\)mantsala.fi](mailto:katja.elo(@)mantsala.fi), vapaa-aikapalveluiden vastaava Matti Kokko, sähköposti [matti.kokko\(@\)mantsala.fi](mailto:matti.kokko(@)mantsala.fi), kansalaisopiston rehtori Mia Pätsi, sähköposti [mia.patsi\(@\)mantsala.fi](mailto:mia.patsi(@)mantsala.fi), opistosihteerä Maarit Valkonen, sähköposti [maarit.valkonen\(@\)mantsala.fi](mailto:maarit.valkonen(@)mantsala.fi)

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta merkitsee tiedoksi elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen hankerahoituksen katsauksen ajalta 1.1.–30.6.2025

Päätös

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen hankekatsaus 1.1.-30.6.2025 / Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

47**Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vastine tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen 2024**Hyvinvointilautakunta 19.08.2025
904/00.02.05/2024

Kuntalain 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tulee arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta muodostaa lakisääteisen arviointikertomuksen.

Kunnanvaltuusto hyväksyi tarkastuslautakunnan vuoden 2024 arviointikertomuksen ja tilinpäätöksen 26.05.2025 § 33. Tarkastuslautakunta esitti arviointikertomuksessa havaintoja palvelualueiden toiminnasta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Näistä havainnoista on pyydetty lautakuntia ja kunnanhallitusta antamaan vastineet kunnanvaltuustolle sekä tarkastuslautakunnalle lokakuun loppuun mennessä.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen johtoryhmä on valmistellut vastineet tarkastuslautakunnan vuoden 2024 arviointikertomukseen. Vastineet on kirjattu liitteeseen.

Valmistelija

Sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi, hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi, opetuspäällikkö Marko Lipponen, sähköposti marko.lipponen(@)mantsala.fi, varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola, sähköposti karoliina.purola(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta hyväksyy elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen vastineen vuoden 2024 arviointikertomukseen.

Päätös

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vastine Tarkastuslautakunnan vuoden 2024 arviointikertomukseen

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

48**Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasääntö 2025 päivitys / Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi**Hyvinvointilautakunta 19.08.2025
326/00.01.01/2024

Mäntsälän kunnan hallintosäännön (1.3.2025) mukaan Mäntsälän kunnan hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty. Mikäli palvelualuejohtaja tai tulosalueen tai tulosyksikön päällikkö siirtää hallintosääntöön kirjattua päätösvaltaansa alaiselleen viranhaltijalle, tulee päätösvallan siirtäminen kirjata toimielimen toimintasääntöön ja kunnan asianhallintajärjestelmään. Sivistyslautakunta ja hyvinvointilautakunta päättävät päätösvallan siirrosta ko. lautakunnan päätösvaltaan kuuluvilta osin Mäntsälän kunnan hallintosäännön 1.3.2025 mukaan sivistyslautakunta päättää palvelualueella opetuksesta ja varhaiskasvatuksesta tulosalueella, ja hyvinvointilautakunta päättää elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle kuuluvista asioista.

Hyvinvointilautakunta on päivittänyt päätösvaltaansa kuuluvilta osin sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasääntöä 28.1.2025 § 9 ja sivistyslautakunta osaltaan 21.1.2025 § 9.

Toimintasääntöön 18.2.2025 esitetään tehtäväksi hyvinvointilautakunnan päätösvaltaan kuuluvilta osin seuraavat muutokset:

- poistetaan hyvinvointilautakunnan alta osuudet, jotka ovat jo mainittuna hallintosäännössä
- tekniset tarkennukset kansalaisopiston opetussuunnitelmien ja lukuvuosisuunnitelman opetustuntien määrän hyväksymisestä
- tarkennetaan kansalaisopiston rehtorin päätäntävaltaa koskevaa yleislauseketta, jotta se käsittää aikuiskoulutuksen sijaan koko kansalaisopistoa koskevat asiat joita ei ole säädetty hyvinvointilautakunnan päätettäväksi

Edellä mainittujen lisäksi esitetään, että vaikuttamistoimielinikohtaiset lausekkeet siirretään vaikuttamistoimielinten omiin toimintasääntöihin. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasääntöön esitetään lisättäväksi vain luku, jossa säädetään vaikuttamistoimielinten yleisestä luonteesta ja tehtävästä.

Toimivaltaan tehtävät muutokset toimintasäännössä on havainnollistettu lautakunnalle oheismateriaalina. Toimintasääntöesitys on liitteenä.

Valmistelija

Hallintoasiantuntija Henna Tulkki, sähköposti henna.tulkki(@)mantsala.fi, hallinnon suunnittelija Atte Tikkanen, sähköposti atte.tikkanen(@)mantsala.fi, sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi, opetuspäällikkö Marko Lipponen, sähköposti

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

marko.lipponen(@)mantsala.fi, varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola, sähköposti karoliina.purola(@)mantsala.fi, hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta hyväksyy liitteenä olevan sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasäännön omaan toimivaltaansa kuuluvilta osin.

Toimintasääntö astuu voimaan 1.9.2025.

Päätös

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintasääntö 1.9.2025

Kunnanvaltuusto	§ 26	28.04.2025
Kunnanhallitus	§ 96	12.05.2025
Hyvinvointilautakunta		19.08.2025

49**Valtuustoaloite 28.4.2025 Mäntsälän kunnan liittyminen Kaikukortti-järjestelmään**

Kunnanvaltuusto 28.04.2025 § 26

SDP valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustosaloitteen kokouksessa 28.4.2025:

” Kaikukortin (www.kaikukortti.fi) tavoitteena on parantaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien nuorten, aikuisten, perheiden ja ikäihmisten mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään ja harrastaa taiteen tekemistä. Kaikukortilla voi hankkia maksuttomia pääsylippuja ja kurssipaikkoja kaikkiin niihin kulttuuri- ja liikuntapalveluihin, jotka kuuluvat valtakunnalliseen Kaikukortti-verkostoon. Kaikukortilla voi hankkia maksuttomia pääsylippuja esimerkiksi uimahalliin, museoihin, teatteriin tai kon-sertteihin ja festivaaleille. Kaikukortilla voi hankkia maksutta myös kansalaisopiston kurssipaikkoja. Kaikukortilla voi hankkia maksuttomia lippuja myös omille alle 18-vuotiaille lapsille, lastenlapsille tai uusperheen lapsille samaan tilaisuuteen, johon on itsekkin osallistumassa.

Kulttuuri kuuluu kaikille varallisuudesta riippumatta. Kaikukortti-toiminnan perusarvona on yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet. Kaikukortti on yksi tapa yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden edistämiseksi. Kaikukortin toimintamalli on kehitetty yhdessä kulttuuri-, sosiaali- ja terveysalan ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte) toimijoiden sekä kohderyhmän kanssa työpajoissa Kaiku-kortin pilotointihankkeiden aikana. Kaikukorttia voi hyödyntää keinona ohjata kulttuuriin suunnattua julkista tukea kohdistumaan toimintaan, joka on kaikkien, ei ainoastaan hyvinvoivan väestöryhmän ulottuvilla. Kaikukortti vastaa hyvin kuntien kulttuuritoimintalain (166/2019) perusteluihin kulttuurin saavutettavuudesta sekä lakiin, joka velvoittaa hyvinvointialueita edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 7§). Tavoitteena myös on, että Kaikukortti toimii yhtenä työkaluna kulttuuritoiminnan viemisessä mukaan muun muassa kuntien hyvinvointikertomuksiin ja kuntien hyvinvoinnin ja terveyden indikaattoreihin. HYTE-kerroin (osallisuuden tukeminen) vastaa myös Kaikukortin tavoitteisiin.

Kaikukortti on rekisteröity tavaramerkki, jonka omistaa Kulttuuria kaikille palvelu / Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry. Kaikukortin käyttöönottoprosessi on pyritty mallintamaan niin, että Kaikukortin käyttöönotto olisi mahdollisimman helppoa uusille alueille. Alue saa valmiita materiaaleja ja käytännön tukea toiminnan aloittamiseen ja ylläpitämiseen Kaikukeskuksesta – Kaikukortin tuki- ja kehittämispalvelusta. Kaikukortti on käytössä lähes 100 paikkakunnalla, ja korttia voi käyttää kaikilla Kaikukortti-alueilla. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kunnista Kaikukortti on jo käytössä Järvenpäässä, Nurmijärvellä ja

Kunnanvaltuusto	§ 26	28.04.2025
Kunnanhallitus	§ 96	12.05.2025
Hyvinvointilautakunta		19.08.2025

Tuusulassa.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Mäntsälän kunta ottaa käyttöön Kaikukortti-järjestelmän. Kaikukortti on konkreettinen ja helppo työkalu yhdenvertaisuuden, saavutettavuuden sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen kulttuurin keinoin.

Mäntsälässä 28.4.2025

SDP valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet”

Päätös Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Valtuustosaloite 28.4.2025 Mäntsälän kunnan liittyminen Kaikukortti-järjestelmään

Kunnanhallitus 12.05.2025 § 96

Esittelijä Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus Kunnanhallitus lähettää aloitteen sivistys- ja hyvinvointipalveluille sekä hallintopalveluille valmisteltavaksi.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025
347/12.03.00/2025

Vastaus valtuustoaloitteeseen Kaikukortin käyttöön otosta Mäntsälän kunnassa

Valtuustoaloitteessa esitettiin, että Mäntsälän kunta liittyisi valtakunnalliseen Kaikukortti-järjestelmään. Kunnanhallitus on 12.5.2025 §96 päättänyt lähettää aloitteen valmisteltavaksi hyvinvointi- ja kulttuuripalveluihin.

Kaikukortti on kulttuurihyvinvoinnin edistämisen väline, jonka tavoitteena on parantaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien yli 16-vuotiaiden mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään ja harrastaa taiteen tekemistä. Kortilla voi hankkia maksuttomia pääsylippuja esimerkiksi museoihin, teatteriin, konsertteihin, festivaaleille ja kansalaisopiston kursseille.

Kunnanvaltuusto	§ 26	28.04.2025
Kunnanhallitus	§ 96	12.05.2025
Hyvinvointilautakunta		19.08.2025

Toimintaa koordinoi valtakunnallinen Kaikukeskus, joka tarjoaa kunnille tukea ja materiaaleja toiminnan käynnistämiseen. Kaikukortti-verkostossa on mukana laaja joukko kulttuuri- ja liikuntatoimijoita, jotka tarjoavat kortinhaltijoille maksuttomia pääsylippuja ja kurssipaikkoja.

Kaikukorttitoiminnan koordinointi, jakaminen ja kustannukset

Kaikukortin myöntämisessä ja jakamisessa asiakkaille tarvitaan monialaista yhteistyötä

Kaikukortin valtakunnallinen toimintamalli perustuu yhdenvertaisuuteen ja Kaikukortin kohderyhmän oikeuteen osallistua kaikille yhteiseen kulttuurielämään. Kaikukortti-verkoston kumppanit sitoutuvat yhteisiin toimintaperiaatteisiin ja Kaikukortti-toiminta on siten selkeää myös asiakkaan näkökulmasta. Kaikukortti on myös liikuntapalvelukohteisiin sopiva, samoin perustein kuin kulttuuripalvelukohteisiin. Kaikukortin voivat saada ne henkilöt, jotka ovat Kaikukortti-toiminnassa mukana olevien sosiaali- ja terveysalan sekä hyvinvoinnin ja terveyden palveluntuottajien asiakkaita. Korttien kohdentaminen perustuu sosiaaliin perusteisiin. Kaikukortin saaminen ei edellytä tietyn tulorajan alittamista. Olennaista asiakkuuden lisäksi se, että henkilö itse kokee taloudellisen tilanteensa niin tiukaksi, ettei pysty käyttämään kulttuuripalveluita tai harrastamaan taidetta Kaikukortin saaminen ei edellytä asiakkaalta erillisiä todistuksia tuloista. Jakajalla on asiakkuuden kautta tieto henkilön tilanteesta, jolloin jakaja arvioi onko henkilö oikeutettu Kaikukorttiin. Tässä jakaja käyttää harkinnanvaraisuutta, mutta jakajan ei tule arvioida sitä käyttäkö henkilö Kaikukorttia vai ei sen saatuaan. Kaikukortti ei velvoita henkilöä käyttämään sillä saatavia palveluita. Syitä, jotka voivat oikeuttaa Kaikukortin saantiin ovat esim. yksinhuoltajuus, pitkäaikaistyöttömyys tai -sairaus, eläkkeen pienuus tai velkakierre. Kortin saamisen ikäraja on 16 vuotta. Kaikukorttiin merkitään henkilön alle 16-vuotiaat lapset tai lastenlapset, jolloin myös he ovat huoltajansa kanssa oikeutettuja etuun. Kortilla voi osallistua toimintaan myös yhdessä kaverin kanssa osana omaa sosiaalista viiteryhmiä, mikä madaltaa osallistumisen kynnystä entisestään.

Kaikukorttien jakelussa voivat olla mukana esimerkiksi hyvinvointialueen sosiaalitoimi, työllisyyspalvelut ja kunnan ennaltaehkäisevien palvelut (esimerkiksi etsivän nuorisotyö, erikoisnuoristyö ja nuorten starttivalmennus, etsivän seniorityö ja maahanmuuttopalvelut) sekä seurakunta ja tietyt järjestöt.

Yhteistyö alueen kulttuuri- ja vapaa-ajan toimijoiden kesken

Kaikukortti-verkostossa on mukana laaja joukko kulttuuri- ja liikuntatoimijoita, jotka tarjoavat kortinhaltijoille maksuttomia pääsylippuja ja kurssipaikkoja hyvän tahdon eleenä.

Kun Kaikukorttia kokeillaan alueella ensimmäistä kertaa, koordinoivat tahon (esimerkiksi kunnan) tulee tehdä jokaisen yksittäisen mukaan

Kunnanvaltuusto	§ 26	28.04.2025
Kunnanhallitus	§ 96	12.05.2025
Hyvinvointilautakunta		19.08.2025

lähtevän sote- ja kulttuurikohteen kanssa oma sitoumus. Näin voidaan varmistaa, että yksittäisessä kohteessa sitoudutaan Kaikukortin valtakunnalliseen toimintamalliin. Sitoumus kytkee kunnan yhteen jokaisen paikallisen Kaikukortti-verkoston kulttuurikohteen ja Kaikukortin jakajatahon kanssa. Sitoumuksessa määritellään mitä vastuuta toiminnassa on ja miten vastuut on jaettu. Jokaisen mukaan lähtevän kumppanin on määritettävä Kaikukortti-yhteyshenkilö.

Kaikukortti vaatii siis yhteistyötä alueen eri kulttuuri- ja vapaa-ajan toimijoiden kanssa, jotta löytyy palveluita, joissa Kaikukortti hyväksytään. Toiminta edellyttää kumppanien löytämistä, joita voisivat olla kunnan omat kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajantoimijat, kansalaisopisto sekä kaupalliset toimijat kuten teatterit ja tapahtumajärjestäjät. Mukana oleville kulttuurikohteille ei ainakaan toistaiseksi korvata Kaikukortilla hankittuja lippuja ja kurssipaikkoja.

Mukana olevat toimijat sitoutuvat huolehtivat itse siitä, että ne rekisteröivät jokaisen Kaikukortti-hankinnan eli kirjaavat ylös Kaikukortin kirjain- ja numerosarjan ja merkitsevät ylös lipputyypin (Kaikukortti-lippu tai Kaikukortti-lippu lapselle).

Asiakas voi käyttää Kaikukorttia myös muiden kuntien alueella kaikkien Kaikukortti-toiminnassa mukana olevien palveluntarjoajien palveluissa. Tilastojen perusteella valtaosa jaettujen Kaikukorttien käytöstä kohdentuu kuitenkin lähipalveluihin.

Rekisterin ja seurannan toteuttaminen

Kaikukortti-järjestelmä on edellyttää seuranta yhteisen valtakunnallisen järjestelmän kautta. Korttien myöntämisprosessi vaatii rekisterin ylläpitoa, työtä maksupolitiikasta kulttuuritoimijoiden kanssa, markkinointia, sivujen ylläpitoon liittyviä tehtäviä, yhteistyökuvioista tulevaa työtä jne.

Kaikukortin koordinointi- ja ylläpitomalli on pyritty rakentamaan mahdollisimman kevyeksi. Kustannukset liittyvät käytännössä kokeilun valmisteluun menevään työaikaan ja viestintämateriaalin tuottamisen kustannuksiin. Kokeilun valmisteluun kannattaa varata 1–2 henkilön osittaista työaikaa noin 3–6 kuukauden valmistelujaksolle. Myös kokeilun aikana kannattaa varata osittaista työaikaa ainakin yhdeltä henkilöltä. Kun Kaikukortti otetaan kokeilun jälkeen käyttöön, vaadittava työaika vähenee. Käytettävä työaika riippuu kuitenkin siitä, kuinka paljon alue haluaa panostaa korttiin ja sen mukanaan tuomiin mahdollisuuksiin. Työajan lisäksi hyvin kohtuullisia kustannuksia syntyy Kaikukortin viestintämateriaalin painamisesta.

Kaikukortin tukipalvelu ja kunta/kaupunki/alue tekevät yhteisen Kaikukortti-sitoumuksen. Tässä sitoumuksessa määritellään Kaikukortin tukipalvelun ja Kaikukortin kokeilusta paikallisen vastuun ottavan tahon välinen vastuunjako. Kirjallisesti sovitaan siitä, että em. taho sitoutuu ylläpitämään Kaikukortti-toimintaa omalla alueellaan Kaikukortin valtakunnallisen

Kunnanvaltuusto	§ 26	28.04.2025
Kunnanhallitus	§ 96	12.05.2025
Hyvinvointilautakunta		19.08.2025

toimintamallin mukaisesti. Em. taho vastaa myös siitä, että paikalliseen Kaikukortti-verkostoon kuuluvat kulttuuri- ja sote-organisaatiot noudattavat valtakunnallista Kaikukortti-toimintamallia.

Sitoumuksessa sovitaan lisäksi mm. siitä, että koordinoiva taho (esimerkiksi) kunta sitoutuu kokoamaan oman alueensa Kaikukortti-tilastot ja toimittamaan ne Kaikukortin tukipalveluun.

Kunta voi ottaa Kaikukortin kokeiluun ja käyttöön ainoastaan tekemällä yhteistyötä Kaikukeskuksen kanssa. Kaikukortin kokeilun ja käyttöönoton valmistelua ja ylläpitoa varten kannattaa muodostaa pieni paikallinen työryhmä tai työpari, jossa on mukana työntekijä tai työntekijöitä sekä kunnan kulttuuripuolelta että paikalliselta sote-puolelta (ja/tai hyte-puolelta). Kaikukortilla pitää olla oma verkkosivu, esimerkiksi osana kunnan verkkosivustoa. Verkkosivulla avataan Kaikukortin perusasioita ja listataan paikallisessa Kaikukortti-verkostossa mukana olevat sosiaali-, terveys- ja kulttuurialan toimijat.

On tärkeää, että sekä kulttuuri ja liikunta -puoli että sote-puoli (ja/tai hyte-puoli) osoittavat henkilön tai henkilöitä valmistelevaan Kaikukortti-kokeilua. Tämä lisää sote- ja kulttuurialan välistä yhteistä omistajuutta Kaikukortista.

Kaikukeskus ottaa mukaan uusia kuntia ja hyvinvointialueita resurssien mukaan. Kuitenkaan vuonna 2025 Kaikukeskus ei ota enää uusia kuntia ja hyvinvointialueita mukaan verkostoonsa.

Strategiavaikutus

Kaikukortti-toiminta tukisi Mäntsälän kunnan strategisia tavoitteita yhdenvertaisuuden, saavutettavuuden sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden keinoin. Lisäksi se tukisi kunnan mahdollisuuksia parantaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosaa eli HYTE-kerrointa.

Kuntalaisten hyvinvointia vahvistetaan suunnitelmallisesti syrjäytymistä ehkäisemällä. Yhteisöllisyyttä tuetaan muun muassa yhteiseen tekemiseen kannustamalla, ja kohtaamispaikkoja järjestämällä. Kaikukortti-toiminta on paikallisen ja alueellisen hyvinvointisuunnitelman mukaista toimintaa. Valmisteilla olevassa alueellisessa kulttuurihyvinvointisuunnitelmassa kulttuurin osallistumisen kynnyksen madaltaminen on keskeinen tavoite. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden rooli kunnan sivistyksen, hyvinvoinnin ja elinvoimaisuuden lisääjänä on keskeinen. Näiden palveluiden saavutettavuutta tulisi pystyä lisäämään myös heikommassa asemassa olevien kuntalaisten näkökulmasta.

Asiakaspalautteet naapurikunnissa Kaikukortti-toiminnasta ovat olleet erittäin positiivisia sekä kunnille että palveluita tarjoaville kumppaneille. Kaikukortti vahvistaa osaltaan kunnan sosiaalista ja kulttuurista elinvoimaa ja on tuonut myönteistä julkisuutta mukana oleville kumppaneille.

Valtakunnallinen ohjaus: HYTE-kerroin ja TEAvisari

Kunnanvaltuusto
Kunnanhallitus
Hyvinvointilautakunta

§ 26
§ 96

28.04.2025
12.05.2025
19.08.2025

HYTE-kerroin, eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa, on kannustin, jonka avulla valtio tukee kuntia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Se on osa kuntien saamaa valtionosuutta, ja sen suuruus vaihtelee sen mukaan, kuinka aktiivisesti kunta panostaa asukkaidensa hyvinvointiin ja terveyteen. HYTE-kertoimen suuruus määräytyy prosessi- ja tulosindikaattoreiden perusteella. Yksi prosessi-indikaattoreita on ”Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä”, joka mittaa kunnan toimenpiteitä kulttuurin saavutettavuuden edistämiseksi. Tällä hetkellä Mäntsälä ei saa ollenkaan pisteitä kulttuuriin osallistumisen kynnystä madaltavasta toiminnasta. Kaikukortti-toiminta voisi parantaa tämän indikaattorin osalta HYTE-kertoimen perusteella saatavaa valtionosuuden lisäosaa.

TEAvisari on kunnan toimintaa kuntalaisten terveyden edistämiseksi kuvaava valtakunnallinen verkkopalvelu. Palvelu tukee kuntien, koulujen ja alueellisten toimijoiden terveydenedistämistoimin suunnittelua ja johtamista. Palvelua tuottaa terveyden – ja hyvinvoinnin laitos THL. TEA-visarin indikaattoreiden tarkempi tarkastelu osoittaa, että Mäntsälän pisteet (kulttuuritoiminnan taloudellinen tukeminen osallistumisen mahdollistamiseksi ja kulttuuritoiminnan kohdentaminen heikommassa asemassa oleville) viimeisimmästä tiedonkeruusta vuodelta 2023 ovat eri linjassa koko maan keskiarvoon verrattuna.

Pisteet	Mäntsälä	Koko maa
Taloudellinen tukeminen osallistumisen mahdollistamiseksi	50	81
Taiteen perusopetusta maksutta tai alennuksella	0 Ei	84 Toteutuu hyvin
Vapaaoppilaspaikka	0 Ei	63 Toteutuu vaihtelevasti
Kunta järjestää tai tukee taloudellisesti kulttuurin osallistumisen kynnystä madaltavaa vertaistoimintaa	0 Ei	55 Toteutuu vaihtelevasti
Kaikukortti, Kimmoke tms.	0 Ei	70 Toteutuu vaihtelevasti
Tarjontaa ja vinkkejä lapsille ja nuorille	0 Ei	92 Toteutuu hyvin

Pisteet	Mäntsälä	Koko maa
---------	----------	----------

Kunnanvaltuusto
Kunnanhallitus
Hyvinvointilautakunta

§ 26
§ 96

28.04.2025
12.05.2025
19.08.2025

Kulttuuritoimintaa ryhmille	25	89
Työttömät	0 Ei	80 Toteutuu hyvin
Opiskelun tai työelämän ulkopuolella olevat nuoret	0 Ei	76 Toteutuu hyvin
Erilaisissa laitoksissa asuvat	0 Ei	87 Toteutuu hyvin
Paljon sosiaali- ja terveyspalveluja tarvitsevat kotona asuvat ikäihmiset	0 Ei	80 Toteutuu hyvin
Maahanmuuttajataustaiset	100 Kyllä	89 Toteutuu hyvin

Ehdotus jatkotoimiksi

Kaikukortin käyttöönotolle ei ole välittömiä edellytyksiä, sillä valtakunnallinen Kaikukeskus ei ota tällä hetkellä uusia kumppaneita ja kunnan mahdollisena koordinoivana tahona tulisi varata toiminnan organisointiin resursseja.

Mikäli Mäntsälän kunta lähtisi mukaan Kaikukortti-järjestelmään, on määritettävä kokonaiskoordinoinnista vastaava taho. Kunnan vastatessa koordinoinnista on osoitettava riittävät resurssit Kaikukortti-toiminnan käynnistämiseen ja pysyvään järjestämiseen. Koordinoinnista voi vastata myös muu ulkoistettu taho - Järvenpäässä Kaikukortti-toimintaa koordinoi Setlementti Louhela.

Kaikukortti-toimintaan mukaan lähteminen edellyttää taloudellisten resurssien ja henkilöresurssien varmistamista ja suunnittelua sekä Kaikukortilla palveluita tarjoavan paikallisen verkoston kokoamista, kouluttamista ja sitouttamista. Valmistelu voidaan tehdä vuoden 2026 aikana, ja resurssien varaamista voidaan esittää vuoden 2027 talousarvioon. Kaikukortti-toiminnalla on vahva yhteys kunnan strategian keskeisiin painopisteisiin, ja toivottavaa on, että kulttuurin osallistumisen kynnystä voitaisiin tulevaisuudessa vahvistaa myös Kaikukortti-toiminnalla.

Kulttuuripalvelut ja hyvinvointipalvelut valmistelevat esityksen Kaikukortti-järjestelmään liittymisestä vuoden 2027 talousarvioon. Valmistelu sisältää

1. neuvottelun käynnistämisen valtakunnallisen Kaikukeskuksen kanssa Kaikukorttiin liittymisen mahdollisesta aikataulusta,
2. esityksen tarvittavista resursseista ja koordinoinnista paikallisen Kaikukortti-toiminnan käynnistämiseksi talousarvioon 2027,

Kunnanvaltuusto	§ 26	28.04.2025
Kunnanhallitus	§ 96	12.05.2025
Hyvinvointilautakunta		19.08.2025

3. neuvottelujen käynnistämisen paikallisen kumppaniverkoston kokoamiseksi,
4. neuvottelut Kaikukortteja jakavista tahoista mäntsäläläisten osalta hyvinvointialueen ja kunnan toimijoiden parista.

Valmistelija Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi, kulttuurituottaja Tarja Kuusela, sähköposti tarja.kuusela(@)mantsala.fi, asianhallintapäällikkö Sirkku Mäkelä, sähköposti sirkku.makela(@)mantsala.fi

Esittelijä Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta päättää aloitevastauksen Kaikukortti-toimintaan liittymiseksi tulleen käsitellyksi, ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle aloitevastauksen hyväksymistä.

Päätös

Liite 1. Valtuustoaloite 28.4.2025 Mäntsälän kunnan liittyminen Kaikukortti-järjestelmään

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

50**Hyvinvointilautakunnan kokousajat syksyllä 2025**

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025

582/00.02.07/2024

Hyvinvointilautakunta on kokouksessaan 19.11.2024 § 211 päättänyt, että hyvinvointilautakunnan kokoukset järjestetään syksyllä 2025 tiistaisin klo 17.00 seuraavasti:

16.9.2025

21.10.2025

18.11.2025

9.12.2025

Valmistelija

Hallinnon suunnittelija Atte Tikkanen, sähköposti
atte.tikkanen(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta vahvistaa edellä esitetyt kokousajat.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

51**Otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset**

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025

Toimielimen tiedoksi on tuotu oheismateriaalina otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset hallintosäännön mukaisesti.

Päätösehdotus

Toimielin päättää, ettei se käytä kuntalain mukaista otto-oikeutta sen tiedoksi tuotuihin viranhaltijapäätöksiin.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

19.08.2025

52**Ilmoitusasiat**

Hyvinvointilautakunta 19.08.2025

Toimielimelle tuodaan tiedoksi seuraavaa:

- Kunnanvaltuuston päätös 26.5.2025 § 39 Hallintosäännön muutos, vaikuttamistoimielimet
- Opetushallituksen kielteinen valtionavustuspäätös 6.6.2025 (OPH/10/680/2025) Vapaan sivistystyön laatu- ja kehittämisavustukset 2025
- Valtiovarainministeriön päätös 24.6.2025 (VN/33429/2024) Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muutoksesta vuodelle 2025
- Etelä-Suomen aluehallintoviraston loppuselvityksen hyväksymispäätös 8.7.2025 (ESAVI/47589/2023) Liikunnallisen elämäntavan paikallinen kehittämisavustus / Liikkuva Mäntsälä 2025

Hyvinvointipäällikön tiedotusasiat

- Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman eteneminen

Päätösehdotus

Toimielin merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös